

- szakértő szolt Egyházi és világi gyűjtemények műtárgykörnyezetének felmérése és összehasonlítása. Restaurátori feladatok és lehetőségek a tömeges állományvédelemben címmel, sok példával, több egyházi és nem egyházi könyv és levéltár raktárra hivatkozva, bemutatva a megoldásokat.

Nem tervezett utolsó előadóként Világi Dávid (győri Ráth Mátyás Evangélikus Gyűjtemény vezetője, levéltáros) szolt a győri evangélikus levéltár kialakításáról, érintve a szakmai nap első előadói által is kiemelt

nehézségeket. Ő különösen a fenntartóval való kapcsolatot hangsúlyozta.

Az előadások meghallgathatók az OKGYK honlapján: <https://bit.ly/34Z-FeXL>. A gyűjteményi központ ígérete szerint hamarosan a prezentációk is láthatók, olvashatók lesznek itt.

Ebéd után a Váci Püspöki és Káptalani Levéltár új épületének bejárása következett Varga Lajos segédpüspök és Papanek Ferenc igazgató vezetésével.

Ásványi Ilona

Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár
A fotókat Nobilis Barbara készítette

A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPE AZ EVANGÉLIKUS HITTUDOMÁNYI EGYETEMEN

Számos izgalmas és érdekesítő programmal készült az Evangélikus Hittudományi Egyetem 2019. november 20-ra, a Magyar Tudomány Ünnepére, melynek szervezésében az egyetem könyvtárosai is kivették részüket. A délelőtti folyamán tartották meg az ALUMNI öregdiák találkozót, amelynek célja az Evangélikus Hittudományi Egyetem egykori hallgatói és az Egyetem intézménye közötti kapcsolat építése és erősítése, valamint az egyetemi hagyományok ápolása. A könyvtár munkatársainak közreműködésével (olvasószerkesztés és tördelés) készült el erre az alkalomra a „DPR” füzet 3. kötete. A Diplomás Pályakövetési Rendszer (DPR) lényege, hogy az Egyetemen végzett hallgatók életútját kövessék, folyamatos kapcsolattartás

A füzet letölthető: <http://tiny.cc/DPR3>

révén információkra tegyenek szert a munkába állás tapasztalatairól, a munkaerőpiaci jellemzőkről, a szerzett ismeretek alkalmazhatóságáról, esetleges továbbképzési igényekről. A DPR füzetek az öregdiákokkal készült kérdőíves kutatások alapján készülnek. A füzetben megjelent tanulmányok által megvalósulhat a diplomás pályakövetés: képet alkothatunk az egyetemen végzett hallgatók elhelyezkedéseinek körülményeiről, az új munka-

helyükön tapasztalt kihívásokról, valamint a kérdőívet kitöltők nyilatkozhatnak a képzés hatékonyságáról, és annak fejlesztési lehetőségeiről is. A most megjelent „Kompetencia és implementáció” című füzetben az elméleti és a gyakorlati képzést sajátosan fogja össze az egyházi felsőoktatási intézmény létéből fakadó

lelkiség megtapasztalása. A kiadványban közreadott ígéhirdetés és a rektori beszéd ezt a spirituális dimenziót hivatott érzékeltetni, míg a hatodéves képzést elemző értékelés, a pedagógiai és a lelkipásztori szakmai kompetenciákat, és a szakmai fejlődés lehetőségét vizsgáló tanulmányok az eredmények intézményi implementációját segítik.

A füzetet záró „Teológia mindenkinek: Kérdőív-kiértékelés az evangélikus intézményben dolgozók kutatási szokásairól” című tanulmány szerzője Mészáros Kornélia, az EHE Könyvtárának vezetője. A kutatás az evangélikus intézményekben dolgozó lelkészek, diakóniai munkatársak és pedagógusok szakirodalomhoz való hozzáférését és ezzel kapcsolatos igényeit vizsgálta. Az EHE Könyvtára céljának tekinti, hogy „...megfelelő, mindenki számára korszerű hozzáférést biztosíthasson a rendelkezésre álló információhoz és dokumentumokhoz, magas színvonalon szolgálja ki a regionális és városi szakmai (teológiai) információs igényeket, gyűjteménye és szolgáltatásai révén biztosítson minél kedvezőbb

„...konok határok...”?

feltételeket használói számára a magyar és az egyetemes kultúra értékeinek megismeréséhez, a folyamatos önművelődéshez, az élethosszig tartó tanuláshoz.” (Részlet az EHE Könyvtárának küldetésnyilatkozatából.) A kutatás eredményei azt bizonyították, hogyha a könyvtár megteremténé a lehetőséget, hogy az evangélikus intézményekben dolgozók az online szolgáltatásokat távolról használhassák, akkor arra nagy kereslet volna. Az Országos Presbitérium 2019. szeptember 26-i ülésén jóváhagyott határozata szerint a Magyar Evangélikus Egyház [MEE] intézményeiben dolgozó szakemberek számára 2020. január 1-től a beiratkozás tulajdonképpen ingyenes lesz, annak költségeit az evangélikus

egyház finanszírozza. Reménység szerint az EHE Könyvtára így hatékonyabban hozzá tud járulni majd az MEE intézményeiben dolgozó szakemberek élethosszig tartó tanulásának támogatásához.

Az ALUMNI találkozó után délután a díszteremben a *Magyar Tudomány Ünnepe*re került sor, melynek ideji tematikus címe „Konok határok”. Ennek keretében minden előadó a határ témát különböző aspektusból járta körül. Az első előadó *Botos Máté* (PPKE-BTK) volt, aki a *Birodalom versus nemzetállam Közép-Európában* címmel tartotta meg előadását. Állítása szerint a közép-európai határok megfelelően stabilaknak bizonyultak ezredéves távlatból – a cseh-morva, a horvát,

a magyar, de akár a Német-Római Császárság határai is évszázadokon át szolgáltak a politikai közösségek közigazgatási kereteiként. A dunai osztrák birodalom létrejöttével a keretek azonban egymást átfedőkké váltak, és a dinasztia által összefűzött, ám jogilag elkülönülő területek határai birodalmon belüli határokká is váltak. Mindezt tovább bo-

nyolította, hogy az egyes országokon belül is húzódtak mesterséges határok, amelyek akár közigazgatásilag, akár pénzügyi-gazdálkodási szempontból is elkülönítették egymástól a területeket. A Mária Terézia által 1754-ben bevezetett megoldással a probléma kezelhetőnek tűnt, ám 1848-tól kezdve ezek a belső megosztások a nemzeti megújulás akadályaiává váltak. A nemzeti ébredések által célul tűzött nemzetállami koncepciók sorozata a határok felszámolásával vagy megváltoztatásával fogalmazódtak és valósultak meg. A nemzetállami fejlődéseknek azonban számos sajátos közép-európai adottság jelentett, illetve jelent a mai napig is akadályt.

Az előadást követően a „Válami más” egyetemi

zenekar dalait hallgathatták meg az érdeklődők, majd *Kristóf Luca* (Társadalomtudományi Kutatóközpont) előadása következett „*Ízlések és pofonok. Hálózat és homofília a magyar kulturális elitben*” címmel. Előadásában arról beszélt, hogy saját, egyéninek gondolt ízlésünket mennyire határozza meg a társadalmi környezetünk. Ha kedvenc íróinkról, színészeinkről, zenészeikről van szó, vajon milyen benyomások alapján lettek ők a kedvenceink. Az előadó rávilágított arra, hogy a kulturális élet ugyanúgy hálózatokból áll, mint a gazdaság, és a művészek hálózatokban való részvétele befolyásolja a hírnevüket és a tekintélyüket. A kulturális teljesítményen kívüli tényezők, például a politikai elfogultság is formálja az ízlést, még a sajátunkat is, akkor is, ha ezt nehezűnkre esik elismerni. Az előadás azt a kérdést járta körül, hogy a mai magyar kulturális életben, hogyan születnek a sztárok, mit gondol magas kulturális teljesítménynek az „elit” és mit a „nép”, és mi köze van mindehhez a „kulturharcnak” és az értelmiségi szekértáborok határainak.

A rövid szünet után *Fejes János* (PPKE-BTK) előadását hallgathattuk meg, aki „*Bárdok elektromos gitárral: metal, irodalom, mitológia*” című előadásában a metal zenéről beszélt és arról, hogy az annak létrejötté óta egyenlő a határok feszegetésével és azok áthágásával. Egy kívülről kifejezetten erőszakosnak tűnő könnyűzenei művészeti ágként tartható számon, amely azonban több, mint a hatáskeltésként alkalmazott kemény hangzás. Ha szövegvilágában elmélyedünk, akkor igen hamar világossá válik, hogy az elmúlt ötezer év történelme és kulturális öröksége folyamatos ihletforrás a zenészek számára. Az előadásban Fejes János rámutatott és néhány példán

keresztül bővebben bemutatta a metal zene háttörténeti jelentőségét a magaskultúra körében, legyen az akár szépirodalom akár az ókor írott öröksége.

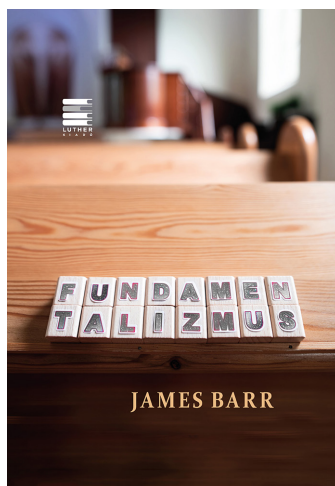
A Magyar Tudomány Ünnepeinek utolsó előadója *Takács Antal* (cégvezető) volt, aki „*Érték alapon, sikeresen? Én igen, bezzeg mások...*” címmel a keresztény értékrend és gazdaság összeegyeztethetőségéről beszélt. A vállalkozások, sikeres üzletemberek társadalmi szerepe és megítélése történelmi háttérünk okán jelentősen eltér a világ más, fejlettebb gazdasággal rendelkező régióihoz képest. Ma a sikeres üz-

letember fogalma a legtöbb esetben összekapcsolódik a „mutyi”, a „jókor volt jó helyen”, a „biztos van valami stikli a háttérben” gondolkörrel. Bemutatta a történelmi és társadalmi folyamatokat röviden és azt, hogyan jutottunk idáig, majd elemezte a helyzetet: ismertette a gazdasági szereplőket, hogy azok milyen közös jellemzőkkel bírnak, attól függően, hogy milyen vállalkozásról és vállalkozó típusról beszélünk. Takács Antal előadásában a morális határokról is beszélt, hogy lehet-e érték alapon

sikeresen vállalkozni. Bemutatta milyen jól felismerhető és azonosítható lépések vezetnek ahhoz, hogy valaki elinduljon a morális lejtőn, felvázolt néhány dilemmát is ezzel kapcsolatosan.

Az előadások között és a záró reflexiókat is *Kőszeghy Miklós* egyetemi tanár kommentálta rendkívül színes és izgalmas stílusban. A délután az Evangélikus Hittudományi Egyetem kórusának szolgálata tette még ünnepélyesebbé.

Az este az Evangélikus Hittudományi Egyetem és Luther Kiadó szervezésében James Barr: *Fundamentalizmus* című könyvének bemutatójával zárult, melynek a könyvtár adta a helyszínt. A moderátor *Pángyánszky Ágnes*, az EHE Gyakorlati

Intézetének vezetője volt, aki elmondta, hogy az eredeti angol kiadás 1977-ben jelent meg, de még most is aktuális, mert a keresztény fundamentalisták és a szentírás fundamentalista értelmezése mind a mai napig jelen vannak a közösségeinkben, és fontos, hogy párbeszédben maradjunk velünk. Erre a párbeszédre hívta meg vendégeit: *Cserhádi Márta* újszövetségi teológust, egyetemi docent, *Béres Tamás* rendszeres teológust, tanszékvezető egyetemi tanárt, és *Nagy Szabolcs* evangélikus teológiai hallgatót, aki korábban a *Kötőszó* blog és most a *Keresztény Kultúra* blog szerkesztője.

A könyv kapcsán érdekes párbeszédre került sor a fundamentalista keresztényekről, akik többséggel valamiképpen szembelyezkedve határozzák meg magukat, a szentírás fundamentalista értelmezésének buktatóiról, amely a Bibliában mindent szó szerint akar érteni, és arról a szakértáborszerű gondolkodásról, amely a mai társadalmunkat annyira jellemzi. A családias légkörű könyvbemutatóval egy igazán tartalmas és izgalmas napot zárt az Evangélikus Hittudományi Egyetem.

Tegzes Béla

Evangélikus Hittudományi Egyetem Könyvtára

SZOMSZÉDOLÁS

A KSH KÖNYVTÁRBAN, AZ OSZK PLAKÁT- ÉS KISNYOMTATVÁNY-TÁRÁBAN ÉS A KÖNYVTÁRTUDOMÁNYI SZAKKÖNYVTÁRBAN

November 26-án reggel az érdeklődőket a *Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár* várta, hogy a *Szomszédolás* keretében bemutassák könyvtárukat. Az érkezőket egy kis frissítő fogadta, majd a program kezdetén *Rózsa Dávid* főigazgató köszöntötte a csoportot. Ezután *Kálmán Rita*, általános igazgatóhelyettes vezetett végig bennünket a könyvtáron. A bemutató első

állomásán az állomány érdekes kötetével, és a könyvtár történetével is megismerkedhettünk. A könyvtár a statisztikai hivatal megalapításával egyidős, 1867-ben Keleti Károly vezetésével – a hivatal szervezeti megalakulásakor – a könyvtár létrejöttéről is gondoskodtak. A könyvtár és a magyar statisztika történetét kutató eredményekről is hírt kaphattunk. Megismerhettük Fényes